

N:o 106.

Af herr **J. B. Eriksson** i Grängesberg, *i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning af socker.*

I proposition n:o 10 vid innevarande riksdag föreslår Kungl. Maj:t en höjning af sockerskatten, samt i proposition n:o 11 sänkning af tullen å socker. Sträfvän efter att åstadkomma en behöflig jämnvikt mellan den inhemska sockerindustriens behof af tullskydd och de nuvarande tullsatserna, hvilka lämna möjlighet till oberättigad vinst och samtidigt kunna bereda statskassan ökade inkomster har föranledt Kungl. Maj:t att framlämna ofvannämnda proposition.

Detta regeringsinitiativ mot sockerbolagens otillbörliga beskattande af det svenska folket är värdt erkännande. Dock anser jag varit lyckligare, om regeringen lagt statens finansiella intressen å sido och endast föreslagit sänkning af tullen. Allmänt klagas öfver de stegrade lefnadskostnaderna, hvilka dock hårdast drabba den minst bärkraftiga delen af vårt folk, lägre tjänstemän, mindre landtbrukare och arbetare. Ett beslut af Riksdagen att genom tullnedsättning sänka sockerpriset, låt vara med

ett relativt blygsamt belopp, komme därför att hälsas med angenäm tillfredsställelse. Som stöd för denna uppfattning talar äfven det förhållande, att marknadspriset å socker i allmänhet är i andra länder lägre än hos oss; sålunda angifves i propositionen, att noteringarna under tillverkningsåret 1906—07 angäfvos, att genomsnittspriset var cirka 12 öre per kilogram lägre i Frankrike och cirka 19 öre per kilogram lägre i Tyskland än i Sverige.

Som skäl hvarför Kungl. Maj:t icke velat föreslå endast en nedsättning af tullen anföres statsverkets behof af ökade intäkter. Om dock Riksdagen iakttager nödig sparsamhet vid beviljande af äskade anslag torde ett bifall till denna motion icke medföra oöfverstigliga svårigheter vid uppgörandet af statsregleringens inkomstsida.

Socker är en nödvändighetsvara som måste finnas såväl i den fattiges som i den förmögnes hem, skatt å socker drabbar därför, i likhet med öfriga konsumtionsskatter, högst olika i förhållande till förmågan att kunna bära skattebördan.

Det kan ju synas som om den föreslagna skatteökningen, tillämpad på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, icke skulle komma att kännas betungande. Det bör dock erinras om att statens inkomst genom konsumtionsskatter ökas med öfver 3 millioner kronor under första året af beslutets tillämpning, och därefter stegras årligen i proportion efter den ökade sockerkonsumtionen inom landet.

Frukten af den praktiska erfarenhet, som sockerindustrien inom Sverige nu vunnit, jämte dess fulländade förvaltningscentralisation anser jag bör komma konsumenterna direkt till godo och icke användas som skatteobjekt; på grund häraf får jag föreslå, att Riksdagen må besluta sänka sockertullen men bibehålla skatten oförändrad.

De utredningar som äro förebragta i den kungl. propositionen gifva uppenbarligen vid handen, att en tullsänkning med ytterligare två öre per kilogram å raffinadsocker utöfver hvad Kungl. Maj:t föreslagit ingalunda kan anses för industrien ruinerande.

Att sänka tullen å råsocker utöfver hvad i propositionen föreslagits, kan däremot vara mindre lämpligt, då därigenom sockerbruken vid något tillfälle kunde frestas importera råsocker från utlandet till förfång för landets jordbruk.

Den mindre gynnsamma ställning de nyanlagda sockerbruken i Östergötland och Västergötland intaga, torde behöfva utjämnas på sätt Kungl.

Maj:t föreslagit genom en öfvergående skattelindring. Denna skattelindring torde lämpligast kunna lämnas genom att sänka den nuvarande skatten för dessa sockerbruk.

Med anledning af 55 § 3 mom. riksdagsordningen kommer jag att i särskild motion framställa yrkande om sänkning af tullen å socker.

På grund af hvad jag sålunda anfört, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta följande förändrade lydelse af 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning af socker.

1:o). För allt socker, som inom riket tillverkas eller dit införes, skall, på sätt i denna förordning närmare bestämmes, vid sockrets utlämnande till fritt bruk erläggas skatt med 13 öre för hvarje kilogram. För det socker, som tillverkas vid de redan anlagda råsockerfabrikerna i Östergötland och Västergötland och utlämnas till fritt bruk antingen omedelbart från samma fabriker eller från raffinaderiet i Lidköping efter där verkställd raffinering, utgår dock skatten under tiden till utgången af augusti månad år 1910 med 10 öre samt under tiden från och med den 1 september samma år till utgången af augusti månad år 1912 med 12 öre, allt för ett kilogram räknadt; ägande Kungl. Maj:t att meddela behöfliga kontrollföreskrifter.

För socker, som till riket införes, skall därjämte erläggas tull enligt tulltaxa.

2:o). Till socker räknas ej honung, stärkelsesocker (glykos) och maltsocker (maltos) samt ej heller sirup eller melass, i hvilka sockerhalten är mindre än sjuttio procent af torrs substansens vikt.

Sockethalten utrönes genom direkt polarisation, därest icke kontroll- och justeringsstyrelsen på framställning af tillverkaren förordnar, att sockerhalten skall bestämmas genom fullständigare kemisk analys.

3:o). För socker, som enligt de föreskrifter, Kungl. Maj:t vill meddela, gjorts till förtäring af människor obrukbart (denaturerats), erlägges ej skatt.

Stockholm den 25 januari 1908.

Bernh. Eriksson.

I motionens syfte instämma:

A. Thylander. *E. C. Kropp.* *A. J. Christiernson.*

L. J. Carlsson. *A. C. Lindblad.* *E. A. Leksell.*
